

**Силабус навчальної дисципліни
„Ісламський світ у міжнародних відносинах“**

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійна програма: Міжнародні відносини

Рік навчання: 4, Семестр: 7

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	Ісламський світ у міжнародних відносинах
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/my/

Коротка анотація курсу: навчальна дисципліна „Ісламський світ у міжнародних відносинах“ належить до вибірових дисциплін для здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня. Вона спрямована на формування теоретичних і практичних знань про місце і роль ісламського фактора у внутрішній та зовнішній політиці країн ісламської цивілізації, а також у міжнародних політичних та економічних відносинах країн світової спільноти.

1. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Теоретико-методологічні засади вивчення ісламського світу у міжнародних відносинах.
Тема 2	Визначення ісламського світу: географічні, релігійні та культурні аспекти.
Тема 3	Ісламські країни в міжнародній політиці: поділ ісламських країн за регіонами (Близький Схід, Північна Африка, Центральна Азія, Південна Азія).
Тема 4	Основні політичні режими та форми правління у мусульманських державах.
Тема 5	Політичні лідери та їхній вплив на міжнародну арену.
Тема 6	Роль міжнародних організацій у співпраці з ісламськими країнами.
Тема 7	Організація ісламського співробітництва (ОІС); Ліга арабських держав (ЛАД); ОПЕК: вплив мусульманських країн на світову енергетику.
Тема 8	Співпраця з ООН, НАТО, ЄС, ШОС.
Тема 9	Конфлікти та кризи в ісламському світі: арабсько-ізраїльський конфлікт: історія та сучасний стан.
Тема 10	Війни та революції на Близькому Сході (Сирія, Лівія, Ємен). Тероризм та

	ісламський екстремізм (ІДІЛ, Аль-Каїда, Талібан).
Тема 11	Проблеми міграції та біженців у міжнародній політиці; права людини та релігійна толерантність у мусульманських країнах.

2. Формат курсу: очний та змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни.

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати у міжнародному контексті.
- Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.
- Здатність обґрунтовувати та мотивувати політико-правові рішення, давати розгорнуту аргументацію.
- Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

Результати навчання.

- знати: основні теоретичні підходи до аналізу міжнародних відносин мусульманських країн; історичні, політичні та релігійні передумови формування сучасного ісламського світу; структуру влади, політичні режими та дипломатію ключових ісламських держав; вплив ісламу на міжнародну політику та світову безпеку; роль ісламських країн у глобальній економіці та енергетичній безпеці; геополітичну роль ісламських держав у міжнародних конфліктах;
- вміти: оцінювати вплив ісламських організацій на світову політику; аналізувати енергетичну політику країн Перської затоки та її наслідків для світової економіки; планувати дослідження ісламського екстремізму та тероризму у міжнародному контексті; аргументовано висловлювати свою позицію щодо міжнародних процесів у мусульманському світі;
- володіти: вміннями працювати з дипломатичними документами, міжнародними угодами та резолюціями; методами політичного та геополітичного аналізу для оцінки міжнародної ситуації; вміннями аналізувати інформаційну політику ісламських країн та їхнього впливу на світову громадську думку.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
семінарські заняття	18
самостійна робота	108
індивідуальна робота	2

Технічне й програмне забезпечення /обладнання — У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, та оргтехніку

для комунікації з викладачем та підготовки (друку) рефератів, проектів та інших письмових робіт.

Неформальна освіта.

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
2(3)	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Prometheus, YouControl Academy тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. Політика оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1,5 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в Є КТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним		

		вивченням курсу		
--	--	-----------------	--	--

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / екзамен - 50/50%
Семінарські заняття	На семінарських заняттях кожен студент з кожної теми виконує індивідуальні завдання. Рівень знань оцінюється наступним чином: «відмінно» – за умови, що здобувач вищої освіти дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, пропонує правильні рішення задач та вправ, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, робить самостійні узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи підготував реферати з основних тем курсу; «добре» - коли здобувач вищої освіти володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, використанні правових категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується, самостійно виправляє помилки і знаходить правильні відповіді, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; «задовільно» - коли здобувач вищої освіти дає правильні відповіді не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за відповідною темою та ступінь самостійності виконаних завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» - якщо студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).
Вимоги до самостійної роботи	За кожною темою курсу виконується самостійна робота, що передбачає систематизацію та узагальнення вивченого матеріалу за допомогою побудови схем–моделей та використання графічного і табличного методів. Завдання самостійної роботи мають бути виконані без сторонньої допомоги, творчо, плагіат категорично заборонений. Оцінюється якість та оригінальність наведених схем, моделей тощо. Самостійна робота повинна бути надіслана у впродовж 5 днів після семінарського заняття, на якому була розглянута відповідна тема курсу. Самостійна робота може бути максимально оцінена в 1 бал (за кожену тему).
Умови підсумкового контролю	Підсумкова (загальна) оцінка з курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних здобувачем вищої освіти за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).

6. Рекомендована література

Основна

1. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті / Пер. с англ. Н. Коваль. Київ : Наш формат, 2017. 320 с.

2. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2023. 308 с.
3. Gardocki S., Ożarowski R., Ulatowski R. The Islamic World in International Relations. Peter Lang Group AG. 2020. 290 s.
4. Islam and international relations: exploring community and the limits of universalism. Rowman & Littlefield Publishers. 2023. Url : https://sussex.figshare.com/articles/book/Islam_and_international_relations_exploring_community_and_the_limits_of_universalism/23477957
5. Іслам в Україні: історія і сучасність / Михайло Якубович. Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2016. 264 с.
6. Моральність та цінності в ісламській цивілізації. Url : <https://islamhouse.com/uk/books/2806141#t1>

Допоміжна

1. Assessing US Policy on Post-Assad Syria & Its International Integration. Url : <https://www.mei.e>
2. Іслам і сучасний світ: Навчально-методичний посібник для студентів історичного факультету / Л. М. Ямпольська. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. 190 с.
3. Шейх Тага Джабір аль-Альвані Важливі аспекти сучасної ісламської думки / Перекл. з англ. А. Василенка. Київ. 2023. 402 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство закордонних справ України: офіційний сайт URL: <https://mfa.gov.ua/>
2. Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин URL: <http://sshdir.org.ua/>
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Сайт даних про організації системи ООН: URL: <http://www.unsystem.org>
5. Сайт Комісії міжнародного права: URL: <http://www.un.org/law/ilc>
6. Сайт міжнародних договорів: URL: <http://treaties.un.org/>
7. Сайт ООН: URL: <http://www.un.org>